

Tak for KPI

Denne udgave af Nyhedsbrevet er et jubilæumsskrift. Vi markerer, at KPI i 2023 blev 25 år, og at vi i november kunne holde jubilæum for KPI i stor taknemmelighed for alle de mennesker, som gennem årene har båret med i KPIs sag. Jubilæumsskriftet rummer skriftlige versioner af flere af de indslag, som jubilæet bød på: Et foredrag om kristent lederskab ved Henrik Nymann Eriksen, en jubilæumstale ved Carsten Hjorth Pedersen og en tale som afslutning på KPI Akademi ved Thilde Thuren. Vi bringer også en kort introduktion til den nye

bestyrelse i KPI.

Desuden kan du i dette nummer læse en beskrivelse af de 15 opgaver, de studerende på KPI Akademi har skrevet som afslutning på deres dannelsesforløb på KPI Akademi. De repræsenterer en stor bredde i faglighed og personlige interesser og byder dermed på flere vinkler ind i et kristent pædagogisk felt. Flere af opgaverne bliver offentliggjort på KPIs hjemmeside.

Da jeg begyndte som leder i KPI og blev introduceret til arbejdet af Carsten Hjorth Pedersen, delte han bl.a.

disse bibelvers med mig:

"Det, vi har hørt og erfaret, det, vore fædre har fortalt os, skjuler vi ikke for deres børn; vi fortæller den kommende slægt om Herrens glørværdige gerninger og styrke, om de undere, han har gjort." (Salme 78,3-4)

Det er slidstærke vers, som taler ind i den fortsatte opgave for KPI: At fortælle den kommende slægt om, hvad Gud har gjort. Der er en ret fin fornemmelse af generationernes gang i disse vers. Vi har selv hørt om Jesus fra nogen, der gav evangeliet til os, og nu må vi tage på os at dele det, vi har hørt og erfaret. Opgaven overdrages gennem generationerne. Det bliver tydeliggjort ved et jubilæum, hvor vi både ser bagud på det, der er gået forud og fremad mod det, der kommer, og i afslutningen på KPI Akademi, hvor en yngre generation går ud og tager lederskab på sig i deres arenaer.

Tak til jer, der læser med og bakker op om KPI – også på den anden side af jubilæet. +

Hanne Terp Legarth,
instituttleder i KPI

➤ | Af Hanne Terp Legarth, institutleder

25 år med KPI

I 2023 blev KPI 25 år. Det markerede vi gennem et større arrangement d. 24. november 2023, hvor vi både afholdt generalforsamling, jubilæumsfest og afslutning af KPI Akademi.

Der var god tilslutning til arrangementet, og det var meget opmuntrende på denne måde at opleve KPIs bagland bakke op om KPI og sammen tage hul på den næste epoke.

Dagen indledtes med kaffebord og foredrag om ledelse fra et kristent perspektiv ved rektor på Dansk Bibel-Institut Henrik Nymann Eriksen. Dette foredrag satte også punktum for KPI Akademi og fungerede som den sidste lektion ved akademiet i denne omgang. Vi glæder os over at kunne sende de studerende videre med disse ledelsesperspektiver, da akademiets deltagere er godt i gang med at tage skridt i lederskab i både kirke og

samfund.

Det blev også til en dejlig festmiddag i godt selskab og videre fejring om aftenen, hvor jubilæet blev markeret gennem en tale fra Carsten Hjorth Pedersen, der satte ord på vigtige øjeblikke og milepæle i sin tid med KPI, samt videohilsner fra repræsentanter fra KPIs bagland. Fejringen afsluttedes med en afrunding af KPI Akademi, hvor de studerende modtog kursusbeviser, og studerende Thilde Thuren holdt en tale på vegne af holdet – med udfordringer til KPI i fremtiden.

Ved generalforsamlingen sidst på aftenen oplevede vi stort engagement og opbakning med mange deltagere og mange gode refleksioner, som bestyrelsen og daglig leder kan arbejde videre med. Det er en gave at opleve, at flere tænker med og lever med i KPIs sag, og det giver gode perspek-

tiver ind i hverdagen. Ved generalforsamlingen valgtes også nye medlemmer til bestyrelsen, hvilket man kan læse mere om et andet sted i bladet.

KPIs 25 år kalder på stor taknemmelighed. Taknemmelighed over for dem, der trofast gik foran i at oprette og lægge planer for KPI. Taknemmelighed over alle samarbejdsprojekter og -relationer gennem årene. Taknemmelighed over for alle jer, der fortsat lever med i KPI gennem deltagelse, forbøn, økonomisk støtte, gode ideer og interesse. Og ikke mindst taknemmelighed over for Gud, der har vist sin trofasthed mod KPI og har ladet KPI bidrage til samspillet mellem kristendom og pædagogik i kirke, skole, hjem og samfund i 25 år, og som fortsat er trofast mod os. ✚

➤ | Af pensionist og forfatter, Carsten Hjorth Pedersen, Hillerød

Øjeblikke fra mit liv med KPI

I anledning af KPIs 25 års jubilæum i 2023 har redaktionen bedt mig om at nævne nogle markante øjeblikke fra mit liv med KPI. Første øjeblik var den 26. september 1986.

Navnet

Når jeg kan sætte så præcis dato på mit første øjeblik med KPI, skyldes det, at den dag kom jeg på navnet Kristent Pædagogisk Institut. Jeg var på det tidspunkt bestyrelsesmedlem i *Landsforeningen til oprettelse af kristne friskoler* (LFKF). Vi holdt møde den pågældende dato på Diakonhøjskolen i Aarhus. Vi drøftede for jeg ved ikke hvilken gang, hvordan

visionen fra den kuldsejlede kristne lærerhøjskole (DKL) kunne videreføres. Under mødet slog navnet KPI ned i mig. Jeg gik hen til formanden Leif B. Kofoed og nævnte det, og det har hængt ved siden.

Den 1. august 1989 blev jeg ansat som Henning Lysholm Christensens afløser i LFKF. Et af hovedpunkterne i min arbejdsbeskrivelse var at undersøge mulighederne for og tegne en skitse til etablering af et kristent pædagogisk institut. Et udvalg – bestående af Jørgen Skydstofte, Svend Aage Kronborg, Leif Bach Kofoed, Anker Andersen og undertegnede – blev nedsat og barslede med en rapport i

1990.

Sagen blev drøftet med otte af LFKFs naboorganisationer og diverse målgrupper, især de lærerstuderende. Ligesom sagen blev drøftet rundt om på friskolerne. Der var imidlertid delte meninger om, hvorvidt et sådant institut skulle ligge inden for LFKFs rammer, eller det skulle være selvstændigt.

Det endte med en model, hvor et selvstændigt KPI skulle rettes specifikt mod lærerstuderende. Den model gav naboorganisationerne og de lærerstuderende (66 af dem var blevet hørt) grønt lys for. Men i efteråret 1994 – for øvrigt kort efter, at DKL var

Carsten Hjorth Pedersen holdt ved jubilæet et foredrag om "Øjeblikke fra mit liv med KPI". Artiklen er blevet til på baggrund af dette foredrag.

blevet nedlagt – gav de kristne friskoler *ikke* deres støtte til en sådan model.

Det var et *skuffelsens* øjeblik.

Arbejdsgruppen

Sagen levede imidlertid videre i et udvalg adskilt fra LFKF. Der blev nedsat et forum på cirka 30 personer, som samledes første gang i Kolding den 23. november 1996. Forummet blev ledet af en arbejdsgruppe bestående af Birgitte Kjær (formand), Torben Mathiesen, Jens Kofoed-Nielsen, Ellen Kappelgaard og Kurt Pedersen.

Der blev arbejdet henimod et kristent pædagogisk institut, som skulle give religionspædagogisk inspiration og vejledning til lærer-, pædagog- og teologistuderende samt til praktikere i hjem, skole, menighed og institutioner, for eksempel forældre, lærere, pædagoger, forkyndere og frivillige i det kirkelige børne- og ungdomsarbejde.

Arbejdsgruppen holdt en række møder, og de 30 personer samledes tre gange. Den 25. april 1998 blev KPI stiftet. Jeg var der ikke. Men det var et stort øjeblik.

Gud bandt mig til KPI

Det første, den nyvalgte bestyrelse, som Hans Jørgen Hansen var blevet formand for, gjorde, var at arrangere en kristen pædagogisk konference på

Grejsdalens Efterskole i oktober 1998 med Paul Otto Brunstad som hovedforedragsholder.

Få uger før konferencen rettede KPIs bestyrelse henvendelse til mig for at sondere, om jeg kunne se mig selv som leder af det lille, nye institut. Det førte til en samtale mellem mig og bestyrelsen på et møde umiddelbart forud for den nævnte konference.

På konferencens anden dag tog Paul Otto Brunstad ordet og sagde, at han havde fået det sådan, at han skulle bede for den kommende leder af KPI. Han vidste intet om mig og min samtale med bestyrelsen dagen forinden. Men jeg husker knivskarpt det øjeblik, da han bad os alle om at rejse sig, og han bad. Det var vist i det øjeblik, at jeg følte, Gud bandt mig til KPI. Den 1. august 1999 begyndte jeg som daglig leder af KPI. Så når jeg synger "Du gav mig o Herre, en lod af din jord", er det dén lod, jeg tænker på.

Jeg kan ikke nævne nogle "øjeblikke" fra de godt 22 år, jeg var leder af KPI. Men jeg kan nævne fire markante *milepæle* fra disse år:

1. Påvirkning med respekt

Jeg har i løbet af årene i KPI skrevet 17 bøger samt 17 hæfter eller bidrag i antologier. Men den, jeg er mest glad for, at jeg fik skrevet og udgivet, er *Påvirkning med respekt* (Gyldendal 2007). Den blev et turn around for

mig, fordi jeg med den bog for alvor fik set det pædagogiske projekt fra barnets, den unge og modtagerens side. Det er nok også den bog eller den sag, jeg kom længst uden for de kristne kredse med.

2. Projekter sammen med naboerne

KPI er et lille institut. Vi har derfor haft stor glæde af gode samarbejdsrelationer til de kirkelige naboer. Det førte til fællesskab om tre store og to mindre projekter:

- *Katekismusprojektet (2006-09)*
- *Åndsfrihedsprojektet (2009-13)*
- *Projekt God Forkyndelse (2015-18)*
- *Børn og Gud (2012-13)*
- *Børn i pluralisme (2017-18)*

Hvis man er interesseret, kan man læse mere om hvert enkelt af projekterne på www.kpi.dk

3. KPI Akademi

I 2018-19 afvikledes første version og i 2022-2023 anden version af *KPI Akademi*. I begge tilfælde var der tale om et religionspædagogisk dannelsesforløb med 15 unge under 35 år, som fx var lærer-, teologi- eller psykologistuderende, eller som var i job. Vi mødtes henholdsvis fire og otte gange i løbet af de to år. De studerende havde 2.000 siders pensum, og de skulle skrive to opgaver. Det var gyldne anledninger til at række den religionspædagogiske stafet videre – og en glæde at erfare, at den blev taget.

4. Alle ordene

På min sidste arbejdsdag fik jeg lov at holde et indlæg på konferencen *Når kirken svigter* i København. Det blev den sidste af ca. 1.700 lektioner, som jeg har afviklet, mens jeg var i KPI. Andre må vurdere, hvad de mange ord har ført med sig; men for mig var det næsten hver gang en glæde – med perspektiver for både tid og evighed – at møde mennesker, jeg skulle sige noget til.

Gud har løst mig fra KPI

Efter ca. 5.000 arbejdsdage i KPI gik jeg på pension den 1. oktober 2021. Og siden da har Gud vist mig den nåde at *løse* mig fra den opgave, han bandt mig til nogle år forinden. Det er jeg ham dybt taknemmelig for. For "den mark, som blev min, var altid dog din". 🌱

➤ | Af Thilde Thuren, studerende ved det afsluttede KPI Akademi 2022-2023

Tale til afslutningsfest for KPI-Akademi

En stor tak

På egne og hele holdets vegne vil jeg sige en stor tak til KPI og KPIs bagland for det privilegium at være en del af KPI-Akademi årgang 2022-2023. En særlig tak skal gå til Hanne og Carsten, der som kyndige facilitatorer har etableret et læringsrum, hvor der har været plads til ærlig tvivl, uenighed og at udforske nye perspektiver. Sidst en stor tak til de andre fra holdet: Jeg går herfra med oplevelsen af, at vi har sat os selv i spil og har mødt hinanden med åbenhed og nysgerrighed.

Gennem de sidste to års indkøring i religionspædagogik har vi arbejdet med nedslag i bl.a. åndsfrihed, dannelse og præstationskultur. Nogle gange er jeg blevet overvældet af kompleksiteten og udfordringerne i vores verden, og jeg har tænkt: Verden er af lave, og det er da helt umuligt at rette op på! Pudsigt nok har tanken flere gange været sammenfaldende med, at Carsten har udbrudt: "Er det ikke en spændende tid, vi lever i?!". Der har mit mismod måttet overgive sig, og jeg har smilet af min egen momentvise opgiveness.

Jeg kan ikke andet end at erklære mig enig i, at det er en spændende tid, vi lever i, og den kalder på vores engagement. Et engagement, som KPI-Akademi har udrustet mig til bedre at varetage med flere nuancerede refleksioner, et stærkere fundament af viden og en fornyet tiltro til, at verden – Gud ske tak og lov – er i Guds hånd!

På universitetet oplever jeg, at eksistensen af ånd og tro ikke anerkendes, og jeg har følt mig revet over. Det har syntes vanskeligt at integrere min faglighed og min tro i hinanden, og i stedet har de enten været i direkte konflikt eller levet to parallelle liv. På KPI-Akademi derimod har ånd og faglighed gået hånd i hånd i erkendelsen af, at de ikke er hinandens modsætninger, men at tro og ånd forudsætter alt, om man er sig bevidst derom eller ej. Jeg går herfra med en faglighed, der bliver udfordret og styrket af min tro.

En drøm for KPI

Jeg drømmer om, at KPI stiller helt skarpt på familien. Familien er fra mit perspektiv den vigtigste institution i

samfundet, for her grundlægges vores indstilling til os selv, til verden og til Gud. Hvad er vores første erfaringer af Gud? Hvad er vores barndomsoplevelser af at være fællesskab med andre mennesker? Hvilken identitet funderes i os?

Fra mit perspektiv er familien ekstremt udfordret i dag: Udfordret på tid, fordi arbejdsmarkedet og sociale arenaer uden for familien tales op. Udfordret af vores tiltagende frygt for forpligtelse og permanens, fordi relationer er besværlige, komplicerede og kræver afkald. Udfordret af normforvirring og opløsning af traditioner i en grad, så vi har mistet vores kompas i livet. Vi ender let i en illusion om total frihed og en deraf afledt total ensomhed.

Jeg er vokset op i en familie, hvor Gud ikke var en del af livet. I snart syv år har jeg nu tilhørt Jesus, og i den tid har jeg mødt mange kristne familier, som jeg er meget inspireret af og har stor respekt for. Ikke alt er perfekt, men jeg ser her et modsvar til de mange opløste familier uden for kirken. Samtidig oplever jeg også, »»

KPI Akademi-holdet

»» at der i en vis grad er tale om en tavs viden, som nogle gange overses og tages for givet. Det meget gode, jeg ser i kristne familier, opfatter jeg som åndens frugter, men også som overleveret kultur, der hurtigt forgår ved generationsskifte, hvis vi ikke nøje værner om den og forstår den.

Jeg ser i det kristne familiemiljø også nogle spor af kultur, der bør forgå. Heriblandt er misforståelser og fejl-agtige overbevisninger, der hører en anden tid til, men som ikke er blevet aflivet i vores lidt beskyttede boble. Jeg ser nogle steder tendenser til at modreglere på tidsånden med ud-

gangspunkt i vane og tryghed fremfor visdom og åbenhed. Der er brug for små korrektioner, som understøtter det meget gode, der er: En udvikling, der ikke afvikler det værdifulde.

Her anser jeg KPI for at være en unik kapacitet, der med et kristent udgangspunkt kan bidrage med et menneskefagligt indspark i et ellers ofte teologisk domineret miljø. KPI har kompetence til at omfavne de helt konkrete og praksisnære spørgsmål som eksempelvis forkyndelse for de mindste: Hvilke emner, hvordan og hvornår? Desuden har KPI kompetencen til at beskæftige sig med de store,

underliggende spørgsmål: Hvilket fællesskab i familien har Gud skabt os til? Hvordan stræber vi sammen som familie mod at ligne Jesus? Hvordan opdrages et barn med Guds kærlighed som omdrejningspunkt? Jeg tror, at spørgsmål på begge niveauer er afgørende, så lad os sammen dykke ned i dem for at styrke det fundament, der skal bære os gennem alle de storme, som kan rase i verden.

Jeg glæder mig til at følge KPI fremadrettet! +

*Som tilpasning til medlemsbladet er talen lettere redigeret.
30/1-2024, Thilde Thuren*

Nye i KPIs bestyrelse

Til Jubilæumsfestens afsluttende generalforsamling fik KPI en ny bestyrelse. En ganganger er det blevet til, da skoleleder på Haderslev Kristne friskole Mirjam Fibiger Olesen fortsætter. Det er vi taknemmelige for, da hun er en god KPI-videns- og erfaringskapacitet for en forholdsvis ny bestyrelse. De nye i bestyrelsen er:

- ledelsesrådgiver og strategichef hos Humano Steen Møller Laursen
- præst i LM-kirken i Skjern Mathias

Jepsen-Hansen

– Malene Futtrup Fibiger, cand. pæd. ant., ansat som co-teacher og læringsvejleder i folkeskolen. Sidstnævnte blev formand, mens Mirjam Fibiger Olesen blev valgt som kasserer.

Ved deadline på dette jubilæumsskrift har bestyrelsen været i gang i to måneder. Tiden har primært været brugt til at dykke ned i KPIs DNA, så vi herudfra kan sætte retning for det

arbejde, som den forhenværende bestyrelse satte i gang. Det glæder vi os til at komme i gang med sammen med Hanne. Alle der måtte have spørgsmål eller input er meget velkomne til at skrive til os. Vi glæder os også til at møde KPIs bagland, bl.a. til samarbejds møde og i andre sammenhænge. +

//BESTYRELSEN

Religionspædagogik udfoldet fra forskellige faglige vinkler og interesseområder

I november afrundede vi KPI Akademi 2022-2023 med en sidste undervisningsdag og fejring i forbindelse med KPIs jubilæum og generalforsamling. Det har været en stor fornøjelse at følges med de 15 studerende i dan-nelsesforløbet på KPI Akademi og være sammen i refleksion om religi- onspædagogik.

Som afslutning på akademiet har de studerende skrevet en opgave, hvor de har fordybet sig i et selvvalgt emne inden for et bredt religionspædago- gisk interesseområde. Det er spæn- dende læsning, hvor mange vinkler og fagligheder kommer i spil. Flere af disse opgaver vil blive offentliggjort på KPIs hjemmeside efter aftale med de studerende. Her følger en oversigt over de studerende og deres opgaver. Vi vil kraftigt opfordre til at læse med i deres opgaver på www.kpi.dk > Hvad kan vi? > KPI Akademi. Hvis man har brug for at høre mere eller komme i kontakt med en studerende i forbin- delse med et oplæg eller lignende, kan man henvende sig til hanne@kpi.dk, som evt. kan formidle kontakt.

Anders Vixø Kristensen, diakon og socialpædagog fra Diakon- højskolen og kandidatstuderende på Diakoni på Aarhus Universitet: **Køn i samfundet** (37 sider) Anders diskute- rer opfattelser af køn fra henholdsvis en biologisk og en socialkonstruktivistisk vinkel og overvejer, hvordan man i diakonien kan møde menne- sket med anerkendelse.

Anne Kruse Mølgaard, læreruddannet og studerer til friluftslivsvejleder i Norge: **Et fornyet be- kendtskab med naturen. En aktivitet med naturrefleksion** (7 sider) Anne arbejder med naturdannelse fra et kristent perspektiv gennem praktisk og didaktisk tilrettelæggelse af en aktivitet, der fører en gruppe elever ind i refleksion over naturen og mødet med naturen.

Emma Amalie Vinkel Eichenwald, bachelor i Kristendom, kultur og kom- munikation og kandidatstuderende på Pædagogisk antropologi på Aarhus Universitet:

Hjemmets betydning for barnets tro (10 sider) Emma undersøger hjemmets betydning for barnets tro fra både et antropologisk perspektiv og et kristent perspektiv. Hun overve- jer betydningen af sted og rammer og forholder sig også til hjemmets mørke sider.

Enok Breum Mogensen, efterskolelærer på Løgumkloster Ef- terskole: **Bibelfortællingen – gen- fortalt** (13 sider) Enok beskæftiger sig med fortællingens betydning for mennesket og for vores tid og ser på den kristne grundfortællings plads i den kristne oplæringstradition. Han reflekterer over vilkårene og behovet for bibelfortællingen i vores tids ung- domskultur.

Frederik Mukai Hauge, bachelor i Kristendom, kultur og kom- munikation og sekretariatsleder i Kristeligt Forbund for Studerende: **Demokrati og åndsfrihed** (7 sider) Frederik har skrevet en opgave om demokrati og åndsfrihed ud fra sine erfaringer med at holde seminar om emnet på flere lejre for unge. Ønsket er at skabe refleksion og samtale om demokrati og åndsfrihed og styrke unges demokratiske selvtillid.

Johanna Sonne Sørensen, bachelor i Nordisk sprog og litteratur og kandidatstuderende på Pæda- gogisk psykologi på Aarhus Univer- sitet: **Åndelighed og troens sprog i Danmark** (15 sider) Johanna reflek- terer over manglen på og behovet for et sprog for det åndelige i vores tid og dykker i sin opgave ned i tre spørgsmål: Hvordan er den åndelige tilstand i Danmark i dag? Hvorfor skal vi (øve os på at) tale mere om tro, ånd og eksistens? Og hvordan skal vi gøre det?

Karoline Clausen-Myhre,
bachelor i psykologi, pædagogik og uddannelsesstudier på RUC: **Berøringsangst i kristne fællesskaber – og hvorfor den kan være udfordrende?** (12 sider) Karoline arbejder med, hvad berøringsangst er, og hvordan den kan udfordre kristne fællesskaber. Det gør hun bl.a. gennem en case om tvivl, og hun kommer til slut i opgaven med konkrete bud på handling, der kan mindske berøringsangsten i et fællesskab.

Kristina Eskildsen,
bachelor i Kristendom, kultur og kommunikation og ansat i Kristeligt Forbund for Studerende som konsulent for gymnasiearbejdet i ØstDanmark: **Krop, sport og tro** (16 sider) Kristina undersøger i sin opgave, hvilken rolle krop og sport spiller i forhold til tro, og hvordan sport kan bruges missionalt i kristne fællesskaber. Hun tager både udgangspunkt i et bibelsk og teoretisk perspektiv på emnet og i tre kvalitative interviews, hun har foretaget.

Kristina Schou Rosendal,
studerende på Diakoni og socialpædagogik på Diakonhøjskolen: **Diakoni** (6 sider) Kristina undersøger diakoniens væsen og opgave og reflekterer over sammenhængen mellem kirke, tro og diakoni i en diskussion af, om man kan tale om diakoni uden at tale om Gud, og om man kan udøve diakoni uden sammenhæng med personlig tro.

Maja Dahlerup Aalbæk,
psykologistuderende på Aarhus Universitet: **Kirke for børn med autisme** (9 sider) Maja overvejer, hvordan man i kirken kan skabe bedre rammer for børn med en autismespektrumsforstyrrelse. Hun tager udgangspunkt i Nest-pædagogik og udvikler piktogrammer, der fungerer som konkrete værktøjer til brug i gudstjenesten, børnekirken mm.

Malene Futtrup Fibiger,
læringsvejleder og co-teacher på Vestbjerg skole i Aalborg: **Howdan handler den præstationsprægede elev i undervisningsrummet, og hvordan underviser vi denne fra et kristent perspektiv?** (13 sider) Malene reflekterer i sin opgave over, hvordan samfundets præstationskultur påvirker undervisningsrummet ved at forsøge at forstå, hvordan præstationskulturen ser ud hos eleverne, og hvordan man kan arbejde med præstationskultur i undervisningsrummet fra et kristent perspektiv.

Mathias Jepsen-Hansen,
teolog og præst i LM Kirken i Skjern: **Forældredeterminisme i kristent perspektiv. Opgave 1 og 2** (12 sider + 7 sider) Mathias arbejdede i sin opgave på første år af KPI Akademi med forældredeterminisme i kristent perspektiv. På baggrund af denne opgave har han i sin anden opgave udviklet nogle samtalekort til forældre og lavet en disposition for et oplæg om forældredeterminisme til en kristen lejr. Da opgaverne hører sammen, offentliggør vi begge opgaver på hjemmesiden.

Rebecca Baltzer Stidsen,
psykologistuderende på Aarhus Universitet: **Vores digitale liv – med særligt henblik på os voksne** (35 sider) Rebecca reflekterer over voksnes digitale liv med udgangspunkt i sin egen oplevelse af at fravælge smartphone. Hun inviterer ind i en refleksion over det digitale liv ved at udfolde sine egne tanker i forbindelse med sit valg og inddrage sociologiske og psykologiske aspekter i overvejselen.

Signe Kjærgaard,
læreruddannet og kandidatstuderende på Didaktik på Aarhus Universitet: **Børnelitteraturens bidrag til det sorgramte barn** (9 sider) Signe arbejder med, hvordan man som voksen kan møde det sorgramte barn, og hvordan børnelitteratur kan bruges som redskab i denne proces. I sin undersøgelse af emnet inddrager hun bl.a. aspekter fra sjælesorg og klasserumsledelse.

Thilde Thuren,
psykologistuderende på Københavns Universitet: **Psykiatrisk diagnosekultur. Postmodernismens syndsforladelse?** (12 sider) Thilde tager udgangspunkt i en undren over stigningen i psykiatriske diagnoser og søger at nuancere billedet af forklaringsmodellerne bag. Derefter leder Thilde ind i en refleksion over, om et samfund uden begreber som synd og syndsforladelse kan skabe et større behov for forklaringsmodeller, når vi ikke føler, at vi mestrer livet? ✚

➤ | Af Henrik Nymann Eriksen, rektor på Dansk Bibel-Institut

Bibelske perspektiver på ledelse

Ledelse udøves på mange forskellige arenaer i familien, samfundet, skolen, institutioner, kirken, virksomheder og organisationer. Selvom ledelsesopgaven varierer fra arena til arena, er den altid vigtig og bestemmende for trivsel, udvikling og resultater. Men selvom ledelse er uomgængelig, er det langt fra altid, at hverken lederen eller lederrollen er ønsket. Vi skal i denne artikel se på en række bibelske perspektiver på ledelse. Bibelen har ikke en samlet teori om ledelse, men berører alligevel ledertematikker på mange måder ikke mindst i narrativer og metaforer. Det første, vi standser ved, er nogle svar på spørgsmålet:

Hvorfor er ledelse vigtigt?

Fordi ledelse er forbundet med et mandat til at forvalte magt og indflydelse mødes den ofte med mistænksomhed. Ikke alle ønsker at have en ledelse over sig, og ikke alle, som har en lederrolle, ønsker at tage den på sig. Men i Bibelen omtales ledelse som noget vigtigt og værdifuldt.

Dommertiden fremstår i Gammel Testamente som en af de mest kritiske perioder i Israels historie. Folket var undervejs i denne periode tæt på at fragmenteres og gå helt i opløsning. Åndeligt set havde det med forholdet til Gud at gøre, men menneskeligt set skyldtes det mangel på lederskab. Dommerbogen konkluderer på hele perioden med følgende sammenfatning: "På den tid var der ingen konge i Israel. Enhver gjorde, hvad han fandt for godt" (Dom 21,25).

Går vi til Ny Testamente, understreges betydningen af ledelse af Paulus' strategi, hver gang han havde etableret en ny menighed. Han etablerede et lokalt lederskab, inden han rejste videre: "I hver menighed udpegede de derpå ældste for dem, og efter bøn og faste overgav de dem til Herren, som de var kommet til tro på" (ApG 14,23). Uden ledelse ville de nye me-

nigheder hurtigt bukke under.

Trods denne understregning af lederskabets betydning er Bibelen dog ikke fremmed overfor uviljen til at tage lederrollen på sig. Det er ikke altid, at de, som er sat til at lede, tager rollen på sig. Netop denne vægning ved at være leder udfordres kong Saul på af profeten Samuel. Samuel siger: "Selv om du i dine egne øjne er ringe, så er du overhoved for Israels stammer, og Herren har salvet dig til konge over Israel" (1 Sam 15,17). En leder skal tage sin opgave på sig.

Visionens betydning

Det vigtigste spørgsmål at kunne svare på for enhver leder, og dermed også en kristen leder er: "Hvorfor er vi her?" Hvad er vores opgave og eksistensberettigelse som kristen institution, skole eller organisation?

Sammen med dette spørgsmål er et andet af samme kaliber: "Hvad drømmer vi om, der skal komme ud af den indsats, vi gør?" Svaret på disse to spørgsmål giver en retning og et fokus for vores arbejde. Vi finder det allerede i den bibelske visdomslitteratur: "Gå ad de lige spor. Lad alle dine veje sigte mod målet" (Ordsp. 4,26 1931 oversættelsen).

Jeg spurgte for nogle år siden generalsekretæren i IFES Lindsay Brown, hvad som var vigtigst for en leder af en kristen studenterbevægelse? Hans svar var dobbelt, nemlig at finde de rigtige medarbejdere og holde visionen levende i bevægelsen. Er visionen og missionen klar, giver det tre vigtige ting til vores organisation eller institution: Identitet, retning og energi.

Jesus forstod sig selv som en tjener, selvom han var disciplenes mester og herre. Han anskueliggjorde det, så det aldrig er blevet glemt ved at vaske disciplenes fødder. (ill.: Ford Madox Brown)

Tre bibelske ledermetaforer

Bibelen bruger ofte fortællinger og billeder til at meddele vigtige pointer. Det gælder også i spørgsmålet om ledelse. Vi vil derfor kort se på tre vigtige bibelske lederbilleder: Tjeneren, hyrden og forvalteren.

Lederen som tjener

Jesus forstod sig selv som en tjener, selvom han var disciplenes mester og herre. Han anskueliggjorde det, så det aldrig er blevet glemt ved at vaskes disciplenes fødder Skærtorsdag aften. Dermed satte han det måske vigtigste billede på en kristen leder: Tjeneren. Det var noget helt nyt i den antikke verden, og når man i vores tid også kan tale om tjenende lederskab i en sekulær sammenhæng, går der en linje tilbage til Jesus. Men hvad er tjenende lederskab? Det kan der siges meget om, men følgende tre punkter mener jeg i hvert fald hører med:

- Intet arbejde er *for* uværdigt for en leder.
- *Sagen*, vi arbejder for, er større end lederens person.
- Ledelse handler ikke om at opnå privilegier, men om at være til gavn for *sagen og medarbejderne*

Dette betyder ikke, at lederen altid skal gøre det kedeligste arbejde, men at han altid skal udøve sin ledelse som en tjener for den større sag og for de mennesker, han har ansvar for.

Lederen som hyrde

Det mest almindelige lederbillede i Bibelen er hyrden. Det skyldes selvfølgelig, at der var utallige hyrder i Mellemøsten på bibelsk tid, men også at hyrdebilledet siger noget væsentligt om at være leder. Billedet bruges også om Gud, og Jesus kalder sig selv for den gode hyrde. Men det er altså også et billede på ledere generelt. Peter skriver om lederne som hyrder: "Vær hyrder for Guds hjord hos jer, vogt den, ikke af tvang, men frivilligt, som Gud vil det, ikke for ussel vindings skyld, men glad og gerne. Gør jer ikke til herskere over dem, I har ansvaret for, men vær forbilleder for hjorden; og når hyrden over alle hyrder åbenbares, skal I få herlighedens uvisnelige sejrskrans" (1 Pet 5,2-4). Flere ting træder frem i dette

citater, som er værd at tage med. Først lægger vi mærke til, at der gøres op med lederen som en hersker, der med magt tvinger folk til at gøre sin vilje. Målet er ikke en top-down ledelse, men en ledelse gennem lederens forbillede, som skaber ejerskab og frivilligt engagement, hos dem der ledes. Den magt, som en leder er sat til at forvalte i en given kontekst, skal bruges under dette fortegn. Hyrdebilledet udelukker grådighed som motiv for at tage lederopgaven på sig. Ikke mindst fremhæver Peter, at der er en hyrde over leder-hyrden, nemlig Jesus Kristus. Det betyder, at en kristen leder altid er under ham og står til ansvar for sit lederskab overfor ham. Det betyder også, at lederen som hyrde aldrig er overladt til sig selv, for "hyrden over alle hyrder" tager sig af ham.

I Es 40,11 omtales Gud som en hyrde, og der lægges her lidt flere elementer til billedet af lederen som hyrde: "Som hyrden *vogter* han sin hjord, han *saml*er dem med sin arm; han *løfter* lammene op i sin favn, han *leder* moderfårene." Lederopgaven som hyrde kan ud fra Guds forbillede samles i fire elementer. Hyrden er

- Samlende
- Skærmende
- Omsorgsfuld
- Førende

Lederen som forvalter

Det tredje lederbillede er forvalteren. En forvalter er betroet et ansvarsområde af sin herre og står til ansvar overfor ham. Jesus beskriver forvalterrollen med følgende ord: "*Hvem er så en tro og klog tjener*, som af sin herre er sat til at give hans folk deres kost i rette tid? Salig den tjener, som hans herre finder i færd med at gøre det, når han kommer" (Matt 24,45-46). Forvalterbilledet minder om, at vi ikke ejer vores lederposition, men at den er midlertidig. På et tidspunkt skal vi give stafetten videre. Den virksomhed, vi leder, er ikke vores egen, men dybest set Guds. Det gælder selvfølgelig i kirker og kristne institutioner, men egentlig også i alle andre forhold. Medarbejderne er også først og fremmest Guds og ikke vores. Vi ejer ikke andre mennesker, men alle mennesker tilhører Gud. Og endelig:

Vi står til ansvar for vores forvaltning af det mandat, vi er blevet betroet. Selv hvis vi er topdirektør, CEO eller den øverste bestyrelsesformand står vi til ansvar over Gud (og forhåbentlig også overfor nogle mennesker).

Lederdyder

I de seneste årtier er der sket en forskydning i tænkningen om ledelse fra management og ledelsesredskaber i retning af lederens personlighed og karakter.¹ Det har betydet et fornyet fokus på de klassiske dyder og laster som pejlemærker for god ledelse. Denne opmærksomhed på lederdyder korresponderer et godt stykke på vej med Ny Testaments tale om ledelse og ledere. Her er fokus også i højere grad på, hvem lederen er, end på hvad han kan. Det ser vi blandt andet i de lederprofiler, som tegnes af tilsynsmænd, menighedstjenere, ældste og forstandere i de nye menigheder, som Paulus grundlagde (1 Tim 3 og Tit 1).

Behovet for dyderne som lederens indre kompas forstærkes af, at vi lever i et komplekst samfund, hvor der ikke kan gives detaljeret vejledning for alting, og hvor det kan være helt afgørende for ledere at leve med integritet i forhold til kristen etik og kristne værdier. Ole Fogh Kirkeby udtrykker sagen således: "Der findes ikke noget "studium generale" i videnssamfundet... Lederen er simpelthen nødt til at have et sæt indre pejlemærker, der samtidig er almene, for at kunne lære af sin praksis. Disse pejlemærker har været Vestens kendemærke i 3000 år."² Paul Otto Brunstads udgave af lederdyderne rummer disse fem: Klogskab (prudencia, phronesis), retfærdighed (justitia), mod (fortitudo), selvbeherskelse/mådehold (temperantia) og taknemmelighed.

Ledelse som fællesskab

Et kendetegn ved ledelse i Ny Testamente er, at det er et fælles projekt. Paulus arbejdede stort set aldrig alene, men altid sammen med andre. Til menigheden i Filippi skriver han således: "I har været med i det *fælles* arbejde for evangeliet lige fra den første dag indtil nu" (Fil 1,5). Vi ser også, at han samler et team omkring sig af personer, som i hans breve ofte kun »»

Henrik Nymann Eriksen holdt ved jubilæet et foredrag om kristne perspektiver på ledelse. Artiklen er blevet til på baggrund af dette foredrag.

Dagens temaer:

- Hvorfor er ledelse vigtig?
- Lederdydernes genkomst
- Visionens betydning
- Tre bibelske ledermetaforer
- Ledelse som fællesskab
- Selvledelse

»» optræder som bipersoner. De korte bemærkninger om dem afslører, at han knyttede gode folk til sig, havde fællesskab med dem, delte visioner med dem, viste dem tillid og gav dem ansvar. Der er tale om både mænd og kvinder som Timotheus, Titus og Føbe.

Han understøtter også disse leders rolle ved at tale godt om dem til andre og anbefale deres tjeneste fx Epafroditus, som han må sende hjem på grund af sygdom (Fil 2,25). Ledelse er dermed at være på en rejse sammen med andre, hvor vi er forbundet og vokser og udvikles samtidig med, at vi løser lederopgaver.

Differentieret ledelse

Fordelen ved at udøve ledelse sammen med andre er også muligheden for differentieret lederskab. Med dette mener jeg, at lederopgaverne og -rollerne er mangfoldige, og at godt lederskab derfor udøves bedst i et team, hvor forskellige personligheder, evner og nådegaver er til stede. Ingen kan det hele, men sammen får vores ledelse større bredde og kvalitet. Vi

møder denne differentierede ledelsestænkning mange steder i NT både i talen om de forskellige nådegaver og ledertjenester i menighederne, men også i forskellige behov og lederroller. Paulus kan således tale om, at han i Thessalonika optrådte både som en mor og som en far, hvilket ikke var det samme, men udtryk for menighedens differentierede behov (1 Thess 2,7-8+11-12).

Selvledelse

Selvledelse er ikke en ny opfindelse, det findes allerede i de bibelske skrifter. En leder har ansvar for at lede andre, men dette indebærer også et ansvar for at lede sig selv. Der er flere elementer i Bibelens tale om selvledelse fx udvikling af gode vaner, som understøtter vores lederskab, ligesom Jesus der efter sin sædvane gik til gudstjeneste i synagogen om lørdagen, eller Ezra som havde sat sig for at granske Herrens lov, selv at praktisere den og at undervise andre i det (Ezra 7,10). Der er dermed et proaktivt element i selvledelsen, som kommer til udtryk i NTs værdsættelse af

beslutsomhed (fx 2 Kor 8,16-17). Hertil kommer selvrefleksion, hvor lederen træder et skridt tilbage og retter sin opmærksomhed mod sig selv og sin ledertjeneste. Det kan selvfølgelig føre til usundt navlepilleri, men behøver det ikke. Derimod vil det være til gavn både for os selv og dem vi leder, at vi giver agt på os selv: "Giv agt på dig selv og på den undervisning, du giver, hold fast ved det; for når du gør det, bliver du til frelse både for dig selv og for dem, der hører på dig" (1 Tim 4,16). Forudsætningen for at være en god leder for andre er, at man er i stand til at lede sig selv. +

¹ Brunstad, Paul Otto: *Klogt lederskab mellem dyder og dødssynder*. Forlaget Klim 2012. Kirkeby, Ole Fogh: *Ledelsesfilosofi. Et radikalt normativt perspektiv*. Samfundslitteratur 2017.

Søltøft, P. og Tingstad T.: *Kunsten at blive et ordentligt menneske: Dyder og laster i liv og ledelse*. Akademisk Forlag. København 2021.

² Ole Fogh Kirkeby: *Det nye lederskab* (2004) s. 166

Velkommen til KPIs generalforsamling den 11. april 2024 i Fredericia

KPIs personlige medlemmer samt repræsentanter for KPIs medlemsorganisationer indkaldes hermed til ordinær generalforsamling

Torsdag den 11. april 2024 kl. 15.00-18.00
på Indre Missions Hus, Korskærvej 25, 7000 Fredericia

På generalforsamlingen i november blev det besluttet at lægge KPIs samarbejds møde og generalforsamling på samme dag for at spare på ressourcerne og få flere deltagere til generalforsamling. Derfor ændres tidspunktet for generalforsamling til april, og dagsprogrammet kommer til at se lidt anderledes ud end de øvrige år. Som overgang mellem samarbejds møde og generalforsamling holdes et oplæg, der er relevant i begge sammenhænge, hvorefter generalforsamlingen afholdes. Man kan vælge at vente med at komme til selve generalforsamlingen, hvis det passer bedre i dagsprogrammet, eller man kan få mulighed for at deltage online i generalforsamlingen.

Program

- 15.00 Eftermiddagskaffe
- 15.30 Oplæg ved Mathias Jepsen-Hansen om forældre determinisme.
Herefter samtale om tidens udfordringer og vores opgave med udrustning til forældre
- 16.30 Generalforsamling med følgende dagsorden:
  1. Valg af dirigent og referat
  2. Drøftelse af KPIs arbejde på grundlag af formandens og institutlederens beretninger
  3. Fastsættelse af medlemskontingenter
  4. Godkendelse af revideret regnskab 2023 og budget 2024
  5. Valg af medlemmer til bestyrelsen
  6. Valg af revisor
  7. Eventuelt
- 17.30 Sandwich, som kan spises på stedet eller tages med på rejsen
- 18.00 Programmet er slut

Vedtægter, referater og bilag ligger på kpi.dk

KPIs vedtægter ligger på www.kpi.dk > *Hvem er vi*.

På www.kpi.dk > *Arrangementer* finder du:

- referater af bestyrelsesmøderne siden sidste generalforsamling
  - generalforsamlingens forretningsorden
- Fra den 18. marts finder du desuden:
- formandens og den daglige leders årsberetninger (pkt. 2)
  - forslag til medlemskontingenter samt budget 2024 (pkt. 3 og 4)
  - revideret årsregnskab 2023 (pkt. 4)
  - forslag til kandidater til valg til bestyrelsen samt forslag til revisor (pkt. 5 og 6)

Yderligere punkter til dagsordenen samt kandidater til bestyrelsen skal være KPIs formand i hænde senest den 21. marts 2024. Endelig dagsorden offentliggøres på www.kpi.dk den 27. marts 2024.

Deltagelse er gratis, men tilmelding er nødvendig

Det er gratis for KPIs medlemmer at deltage i generalforsamlingen, men det er vigtigt, at du tilmelder dig, så vi ved, hvor mange der skal laves mad til. Tilmelding er også nødvendig ved online deltagelse, hvor man vil modtage et link til Teams. Send en e-mail til hanne@kpi.dk eller en SMS til 2020 4134. Oplys navn og e-mail eller telefonnummer. **Seneste frist for tilmelding er den 4. april 2024. +**

Med venlig hilsen
på bestyrelsens vegne
Malene Futtrup Fibiger
Formand for KPIs bestyrelse
Tlf. 2235 7803
E-mail: malene@kpi.dk

Afsender:
KPI, Kirkebyvej 14, 7400 Herning

TAK for gaverne til Kristent Pædagogisk Institut i 2023!

Vi har endnu engang oplevet en stor økonomisk opbakning til KPIs arbejde. Tak for den tillid og forbøn, som vi også mærker ligger gemt i enhver gave, vi modtager.

I løbet af 2023 modtog vi kr. 359.224 gennem gavebreve og almindelige gaver hvilket er ca. kr. 7000 mere end vi havde budgetteret med. Vi er taknemmelige for, at I er med til at opretholde KPIs arbejde gennem de gaver, som vi modtager.

Årsregnskabet 2023 tegner tilfredsstillende med et formodet lille overskud. Hvordan det endeligt ser ud, er endnu for tidligt at svare på, da regnskabet i skrivende stund ikke er endeligt opgjort og revideret.

Forbønnen, opbakningen og de økonomiske gaver tager vi stadig gladeligt imod. For sagen – pædagogisk og teologisk granskning til praktisk anvendelse i hjem, kirke og skole – er også vigtig i 2024.

Derfor sender vi en stor tak for enhver gave til KPI i 2023. Vi håber, I også vil bære med i 2024. For vi har brug for jeres fortsatte opbakning og medleven! ✚

*Mirjam Fibiger,
kasserer i KPIs bestyrelse
Hanne Terp Legarth,
instituttleder i KPI*

Meld adresseforandring til KPI

Når du flytter, får KPI ikke automatisk besked. Kontakt derfor KPI med oplysning om ny adresse, så du fortsat kan modtage Nyhedsbrevet.

- Send en e-mail til kpi@kpi.dk eller et brev til Kirkebyvej 14, 7400 Herning.
- Ring til KPI på 2020 4134. Indtal besked, hvis der ikke er nogen ved telefonen.

- Send en sms til 2020 4134. I alle tilfælde: Oplys navn samt gammel og ny adresse.

Gaver til KPI

Hvis du ønsker at give en gave til KPI, kan den indbetales via din netbank. Vælg en af følgende muligheder:

- **Indbetalingskort/girokort:** Vælg kort-type "01" og tast KPI's giro-nummer 16775029.

- **Bankoverførsel:** Overfør beløbet til KPI's konto i Danske Bank. Regnr. 1551 – kontonr. 0016775029.
- **MobilePay:** Indbetal via MobilePay på 955533. Husk at oplyse dit fulde navn og CPR nummer, hvis du ønsker skattefradrag.

- Din gave til KPI er fradragsberettiget på din selvangivelse (Ligningsloven § 8a), forudsat KPI har dit CPR nummer.
- KPI udsender i januar kvittering til alle, der har givet gaver i det forgangne år.

Nyhedsbrevet udgives af:
Kristent Pædagogisk Institut (KPI)
Kirkebyvej 14, 7400 Herning
☎ 2020 4134 E: hanne@kpi.dk
Website: www.kpi.dk

Instituttleder:
Hanne Terp Legarth
Regnskabsfører:
Elly Bro Skuldbøl, Menighedsfakultet
E: kontor@kpi.dk
Tryk: Helle Høeg/Øko-Tryk

Formand for bestyrelsen:
Malene Futtrup Fibiger (ansv.red.)
Abelsvej 16
9000 Aalborg
☎ 2235 7803
E: malene@kpi.dk